

Sopeutustoimet	TAVOITELTU EUROVAIKUTUS	SAAVUTETTU SÄÄSTÖ EUROT	TOIMENPITEET JA KOMMENTIT
		Arvio: Eurotavoite saavutetaan vuoteen 2026 mennessä Kyllä/Ei	
1. Tilasubventioiden tarkastelu (tulonlisäys) Tilasubventiot alennetaan kunnanhallituksen vuokrausperiaatteiden mukaiselle, maksimissaan 80 % tasolle. Lasten ja nuorten harrastustoiminnan tilasubventiot pidetään nykyisellä tasolla.	100 000	25 000	Tilasubventioita ei muutettu ulosvuokrausperiaatteiden yhteydessä. Kunnanhallitus (18.11.2024 § 263) päätti hyväksyä ulosvuokrausperiaatteiden päivitykset (10 % korotukset). Yhteisölautakunta (12.12.2024 § 99) päätti tehdä vain 4 % korotukset esityksestä poiketen. Liikuntapalveluiden vuoden 2025 tulolisäys 15 000 euroa sisäliikuntapaikat ja ulkoliikuntapaikat 10 000 euroa. Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta (20.11.2025 § 50) päätti liikuntapalveluiden hinnasto korotukset 5 % ja saunat 15 % vuodelle 2026. Korotusten vaikutus vuodelle 2026 tulolisäyksenä arvioituna 15.000, josta hyl/liikunta osuus 10 000 ja yhdyskunta/ulkoliikuntapaikat 5 000. Tiloihin liittyvät muut säästövaikutukset riippuvaisia yhdyskunnan palveluiden tilaratkaisuista vuoden 2026 aikana.

2. Kunnan vuokrausperiaatteiden päivittäminen (tulonlisäys) Vuokrien korottaminen kunnan vuokrausperiaatteita päivittämällä.	10 000	0	Kunnanhallitus (18.11.2024 § 263) ei laskenut vuokrausperiaatteiden alennusprosentteja (eikä yhteisölautakunta (12.12.2024 § 99) nostanut vuokria edes nykytasolle).
3. Tonttihinnojen maltillinen nostaminen (tulonlisäys) Korotetaan tonttien hintatasoa 5 %:	200 000	50 000	Kunnanvaltuusto (22.1.2025 § 5) on korottanut tonttihinnoja sopeutusohjelman mukaisesti. Eurotavoitetta ei ole kokonaisuudessaan saavutettu, sillä suurin osa tontinluovutuksista menee vuokralle, joten kokonaissumma ei kerry heti.
4. Kaivuulupamaksut (tulonlisäys) Kaivuulupamaksun korottaminen 100 euroon.	2500	2500	Toteutunut
5. Kaavoitustoiminnan asiakasmaksut (tulonlisäys) Kaavoitustoiminnan asiakasmaksujen korottaminen.	3000	3000	Toteutunut, tulonlisäystä kertyy kaikkiaan 7000 euroa
6. Kiinteistö- ja toimitilaohjelma Luovutaan kiinteistö- ja toimitilaohjelman C-koriin sijoitetuista ja vuosina 2024-2026 toimeenpantavista kohteista ja säästetään näihin liittyneissä vuokrissa/ylläpitokustannuksissa.	400 000	400 000	Toteutunut
7. Kunnan tilojen vuokraaminen ilta- ja viikonloppukäyttöön (tulonlisäys)	11 000	11 000	Toteutunut, tulonlisäystä kertyy kaikkiaan 40 000 euroa

Vuokrataan kunnan tiloja ilta- ja viikonloppukäyttöön nykyistä enemmän.			
8. Osallistuvan budjetoinnin uudelleenarviointi Nykymallisen osallistuvan budjetoinnin lakkauttaminen.	50 000	50 000	Toteutunut. Ei ole sisällytetty talousarvioon 2025 ja 2026. (Taloustilanteen muuttuessa voidaan tulevina vuosina tarkastella uudelleen)
9. Lempäälän-Vesilahden Työttömät ry:ltä vapautuvien tilojen uudelleenvuokraus Kunta avustaa edelleen yhdistystä tarjoamalla yhdistyksen käyttöön ilmaiseksi yhden toimitilan.	10 000	10 000	Toteutunut
10. Muutokset palkkiosääntöön Vähennetään kaikkien kokouspalkkioiden suuruutta 10 eurolla, pois lukien nuorisovaltuuston palkkiot. Lisäksi painotetaan kunnanvaltuuston infoja Teams-kokouksina.	30 000	30 000	Kunnanvaltuusto (22.1.2025 § 12) on muuttanut kokouspalkkioita sopeutustoimen mukaisesti. Infot eivät ole toteutuneet Teams-kokouksina.
11. Toimielinten kokousten ulkopuolisten matkojen vähentäminen Vähennetään toimielinten kokousten ulkopuolisten matkoja.	12 000	2000	Toteutunut osittain.
12. Lempäälän Kehitys Oy:n palvelusopimuksen muuttaminen Muutetaan kunnan ja Lempäälän Kehityksen palvelusopimuksen sisältöä.	22 000	22 000	Eurot vähennetty talousarviosta.
13. Lähikirjastojen toiminnan uudelleenarviointi Kuljun ja Sääksjärven lähikirjastoihin toteutetaan omatoimisen	5000	5000	Toteutunut. Sijaismäärärahoista vähennetty talousarviosta 2025 alkaen.

asioinnin mahdollisuus. Henkilökunta on myös paikalla palvelemassa kuntalaisia tiettyinä aikoina.			
14. KYLLÄ-sopimusten laajentaminen Laajennetaan Kyllä-sopimusten käyttöä	50 000	0	Tätä sopeutustoimea ei ole edistetty KYLLÄ-sopimuksia tekemällä. Sopimustoimintaa uudistetaan vuoden 2026 aikana. Jatkossa palvelualueet vastaavat omista sopimuksista.
15. Tykkilumilatujen palvelutaso Lempäälän kunta ei ylläpidä tykkilumilataa.	50 000	30 000	Tykkilumiladun lakkauttamista ei toimeenpantu, koska valtuusto pyörsi sopeutusohjelmapäätöksensä osana talousarviokäsittelyä (KV 27.11.2024 § 90). Valtuusto palautti tykkilumiladun teon ja antoi määrärahoja 20 000 euroa.
16. Polttopuupalvelun tarkastelu Polttopuupalvelun toimintatavan muutos.	10 000	10 000	
17. Kotihoidontuen kuntalisäpilotti Perheen ensimmäisestä alle 3-vuotiaasta kotona hoidettavasta lapsesta maksetaan 200 e/kk. Perheen muista, kotona hoidettavista alle 5-vuotiaista lapsista maksetaan 50 €/lapsi/kk.	200 000	200 000	Lakkautettu, päättyy 31.5.2025 → vuosisäästö 500 000 euroa, vaikutus vuodelle 2025: 350 000 euroa
18. Jokaisen avautuvan vakanssin kriittinen arviointi Jokaisen avautuvan vakanssin tarve arvioidaan kriittisesti palvelutarvearvioinnin ja täyttölupamenettelyn kautta 2024-2026 aikana. Arvioinnin jälkeen vakanssi joko täytetään tai jätetään täyttämättä ja lakkautetaan.	500 000	386 000	Toteutunut säästö on kertynyt vuosien 2024 ja 2025 aikana lakkautetuista vakansseista.

19. Koulunkäynninohjaajien työn kesäkeskeytys 1.6.2025 alkaen Koulunkäynninohjaajien työn kesäkeskeytys. (Huom. edellyttää erillistä yhteistoimintamenettelyä.)	50 000	9 800	17.4. päättyneissä yhteistoimintaneuvotteluissa todettiin yksimielisesti, ettei lomautuksia ole mahdollista toteuttaa. Koulunkäynninohjaajat ovat pitäneet kesän aikana palkattomia vapaita 9 800 eurolla. Lisäksi he ovat pitäneet sopeutustoimen nro 20 mukaisia ostovapaita.
20. Lisäkannustin vapaaehtoiisiin palkattomiin vapaisiin Kannustetaan työntekijöitä palkattomiin vapaisiin 4+1 –mallin kautta. & 21. Vapaaehtoinen lomarahojen vaihtaminen vapaisiin Vapaaehtoinen lomarahojen vaihtaminen vapaisiin (116 e/hlö/päivä).	130 000	33 500	Vuonna 2025 kertynyt säästö 33 500 euroa.
22. 58-vuotiaiden velvoitetyön päättyminen (kunnan tehtävän lakisääteisyys lakkaa) Kunta ei varaa määrärahoja yli 58-vuotiaiden työllistymisen edistämiseen	210 000	210 000	Vähennetty talousarviosta 2025 alkaen. Lakimuutos velvoitetyöllistämisestä on tullut voimaan 2.9.2024 (lakisääteisyys lakannut kunnan osalta).
23. Ulkoisten ostopalveluiden käytön vähentäminen Vähennetään ulkoisten ostopalveluiden käyttöä kaikkialla kunnan organisaatiossa.	150 000	150 000	Suhteellinen osuus vähennetty palvelualueiden talousarvioista ostopalvelujen käytön suhteessa. Ostopalvelujen käytön vähentämisessä on onnistuttu hyvin.
24. Tarvikehankintojen vähentäminen Vähennetään tarvikehankintoihin varattua määrärahaa 5 %:lla koko kuntaorganisaation tasolla.	100 000	100 000	Suhteellinen osuus vähennetty palvelualueiden talousarvioista tarvikehankintojen käytön suhteessa. Tarvikehankintojen vähentämisessä on onnistuttu hyvin.

25. Sijaispoolin perustaminen ruokapalvelut-tehtäväalueelle Perustetaan ruokapalvelut-tehtäväalueelle sijaispooli.	20 000	20 000	Sijaispooli perustettu 1.8.2024, haasteena työvoiman saatavuus
26. Sijaispoolin perustaminen alakouluihin ("Opepooli") Perustetaan sijaispooli ("Opepooli") alakouluihin pilotoinnin kautta.	70 000	50 000	Sijaispooli perustettu 1.8.2024. Kokonaisuutena opetuspalveluiden lyhytaikaiset sijaisuudet ovat kuitenkin kasvaneet edellisestä TP 2024 vuodesta 200 000 euroa (ei budjetissa)
27. Koulujen digilaitteiden hankinnan tarkastelu Oppilaiden digilaitteiden hankinta keskeytetään toistaiseksi ja tilannetta tarkastellaan seuraavina vuosina uudelleen.	200 000	70 000	Eurot vähennetty talousarviosta "kun leasing-kaudet täysin toimeenpantu". Yleinen leasing-kulujen nousu on vähentänyt suunniteltua säästöä. Tavoiteltu eurosäästö tullaan saavuttamaan.
28. Sähköisen kokousjärjestelmän hankinnan lykkääminen Toimielinten sähköisen kokousjärjestelmän hankintaa lykätään.	15 000	15 000	Toteutunut
29. Lempi-yhteisöbussin vuokraaminen (tulonlisäys) Vuokrataan Lempi-yhteisöbussia naapurikunnille vähintään yhtenä päivänä viikossa.	8000	8000	Toteutunut, ylittää tavoitteen. Vuoden 2025 palvelumyynti (Akaa) 10 000 euroa. Vuoden 2026 sopimukseen perustuva palvelumyynti arvio 18 000 euroa.
30. ICT-palveluiden myyntiä (tulonlisäys) Myydään kunnan ICT-palveluita naapurikuntiin.	10 000	1600	Toteutuneet eurot saatu vaalipäivystyksestä.

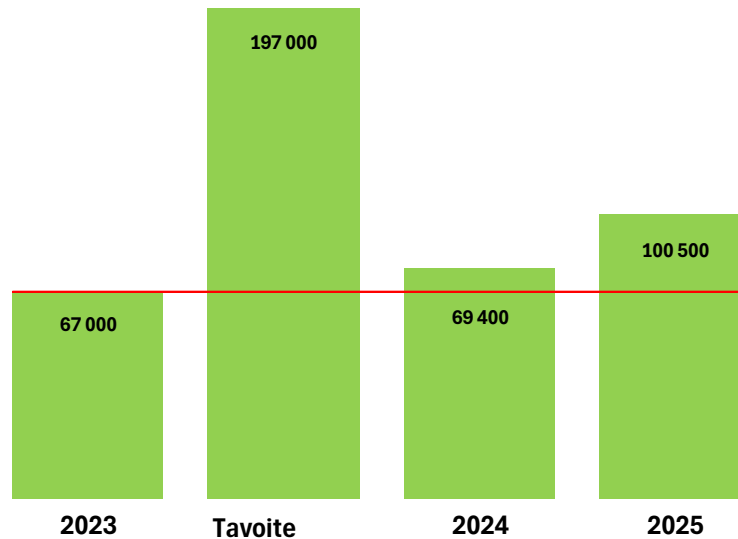
31. Google-osaamisen myyntiä (tulonlisäys) Myydään Google-osaamista naapurikuntiin.	2750	1000	Google-koulutus kehyskunnille
Jo päätetyt sopeutustoimet	525 000		
32. Bussilinja 58	150 000	150 000	Toteutunut
33. Vaativan erityisen tuen...	300 000	300 000	Toteutunut
34. Vuokratyövoiman käyttämättä jättäminen	60 000	60 000	Toteutunut. Vuokratyövoimaa käytetään edelleen lähinnä ruokapalveluissa (TP2025 102 100 euroa), mutta vastaavasti ruokapalveluiden henkilöstökulut alittuivat TP2025 218.000 euroa.
35. Järjestelmistä luopuminen	15 000	15 000	Toteutunut
YHTEENSÄ	3 157 200	Päätösten mukaisesta eurotavoitteesta toteutuu arvion mukaan 2 430 400 77 % tavoitteesta	Osa sopeutustoimista tulee toteutumaan päätöksen eurotavoitetta suuremmalla eurovaikuttavuudella. Jos nämä otetaan huomioon, arvioitu sopeutustoimien eurovaikutus on 2 773 400 88 % tavoitteesta

Sopeutustoimien toteutuminen

Sopeutustoimet 18, 20 ja 21

Ostovapaat ja lomarahavapaat 2024-2025

Lomarahavapaat ja ostovapaat yht.

Säästö

Jääty tavoitteesta

69 400	100 500
2 400	33 500
127 600	96 500

Vapaaehtoinen lomarahojen vaihtaminen vapaisiin

Lisäkannustin palkattomiin vapaisiin:

neljää haettua palkatonta päivää kohden saa yhden palkallisen vapaapäivän.

Maksimi: enintään 16 palkatonta päivää vuoden aikana, joista haettua neljää palkatonta päivää kohden saa yhden palkallisen vapaapäivän.

Saavutettava kokonais-säästö (viim. 2026):

130 000 euroa

= henkilöstö käyttäisi yhteensä 320 päivää lisää ostovapaita vuodessa.

Vuonna 2023 käytetty ostovapaita **67 000** eurolla. Jotta sopeutustoimen säästö **130 000** euroa toteutuisi, ostovapaita tulisi käyttää vuosittain **197 000** euron arvosta.

Vakanssien täyttämisen lykkääminen, täyttämättä jättäminen ja lakkauttaminen

Sopeutusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi 500 000 euron kokonaissäästö (viim. 2026) vakanssien lakkauttamisella

Kokonaistalouden suunnitteluun on sisällytetty 300 000 euron säästötavoite vakanssien täyttämisen lykkäämisellä tai kokonaan täyttämättä jättämisellä ja lakkauttamisella.

Täyttölupamenettelyn avulla seurataan vakanssiratkaistuilla saatuja säästöjä.

